

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิภาพหลักสูตรปีการศึกษา 2546 โดยศึกษาจากผลผลิต (output) ทางการศึกษา คือ จำนวนนักศึกษาสำเร็จตามเวลา ความสูญเสียทางการศึกษา และศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยคะแนนนักศึกษารับเข้า การสอบผ่านภาษาต่างประเทศ สัดส่วนคุณวุฒิอาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย ภาระงานการคุมวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าแบบอิสระ เพื่อเปรียบเทียบสัดส่วนการสำเร็จการศึกษา และสัดส่วนการฟื้นสภาพของนักศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รวมถึงการเผยแพร่วิทยานิพนธ์และการค้นคว้าแบบอิสระ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ฐานข้อมูลบัณฑิตวิทยาลัย สำนักทะเบียนและประมวลผล บัณฑิตศึกษาสถาน สถานวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว รวมถึงทุกคณะ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้รูปแบบการเคลื่อนตัว (flow model) ของนักศึกษารหัส 2539-2546 นำมาเปรียบเทียบแยกตามระดับและกลุ่มสาขา โดยใช้ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยนักศึกษารับเข้า การสอบภาษาต่างประเทศ การปรับปรุงหลักสูตรตามเกณฑ์หรือระยะเวลาการปรับปรุงหลักสูตรตามเกณฑ์ ศักยภาพผู้สอน ได้แก่ คุณวุฒิของอาจารย์ผู้สอนและภาระงานการควบคุมวิทยานิพนธ์ ไม่สัมพันธ์กับสัดส่วนการสำเร็จการศึกษาตามเวลาและสำเร็จตามหลักสูตรหรือการฟื้นสภาพของนักศึกษา แต่เป็นสิ่งที่คาดหวังว่า นักศึกษาที่รับเข้าหากมีคุณภาพดีจะเป็นปัจจัยเสริมให้ศักยภาพทางการเรียนสูงขึ้น แต่ปัจจัยที่สัมพันธ์กับระยะเวลาการศึกษานสำเร็จการศึกษา คือ แผนการศึกษา โดยการศึกษาที่เน้นการทำวิทยานิพนธ์จะใช้เวลาในการศึกษามากกว่าการศึกษาที่เน้นการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ เมื่อเปรียบเทียบผลผลิตทางการศึกษา พบว่า อัตราการสำเร็จการศึกษาดเมเวลาภาคพิเศษจะสูงกว่าดัชนีชี้วัดความสำเร็จของมหาวิทยาลัย แต่ภาคปกติจะต่ำกว่า โดยอัตราการออกกลางคันทั้งภาคปกติและภาคพิเศษต่ำกว่าดัชนีชี้วัดความสำเร็จของมหาวิทยาลัย

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาจะสัมพันธ์กับศักยภาพผู้สอน สัดส่วนจำนวนนักศึกษารับเข้า นักศึกษาสำเร็จ และแผนการศึกษา โดยสัดส่วนการเผยแพร่ผลงานวิจัยของนักศึกษากลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์จะน้อยที่สุดเนื่องจากส่วนใหญ่เป็นการศึกษาที่เน้นการค้นคว้าแบบอิสระ ทั้งนี้ ผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาศักยภาพผู้สอนเพื่อความก้าวหน้าทางตำแหน่งวิชาการ จากการวิจัยพบว่า กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพและกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีสัดส่วนการเผยแพร่วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในอัตราที่สูง และมีสัดส่วนตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ผู้สอน ตั้งแต่รองศาสตราจารย์ขึ้นไป สูงด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัย คือ หาแนวทางเร่งรัดการสำเร็จการศึกษาในเวลาให้ได้ตามเกณฑ์ดัชนีชี้วัดที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยการปรับปรุงและหาแนวทางในการเพิ่มศักยภาพทางด้านการทำวิทยานิพนธ์และปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำวิทยานิพนธ์ ตามที่กล่าวข้างต้น

This research evaluated the graduate curriculum efficiency in the year 2003 from the educational output product, namely, the number of graduate students' completing curriculum requirements in time and educational wastage, as well as the other input components affecting to them. The input indicators, including the grade point average of the students, the foreign language examination condition, the qualifications of the graduate school instructors, and the thesis and independent study work loads were compared to the graduate ratio of accomplishment and drop out wastage according to Chiang Mai University standard criteria. The data were collected from data bases of the Graduate School, the Registration Office, the College of Graduate Study, the Postharvest Technology Institute and all faculties. The data were then analyzed and compared by flow model of the student class of 1996 – 2003, and separated by level and branch groups in terms of percentage, frequency, mean and standard deviation.

Findings were as follows: the grade point average of the students, the foreign language examination condition, the curriculum revision, instructor potential, such as the qualifications of graduate school instructors, and the thesis and independent study work load were unrelated to the number of graduate students' completion of curriculum requirements in time and the educational wastage. However, it is to be expected that the high quality students will be qualifying to be accepted in this program will have an increased potential learning factor. On the other hand, the study plan related to them because the students who succeeded in doing thesis spent much more time than the students who conducting independent study. From the educational productivity comparison, it was seen that the ratio of graduate students' completion of curriculum requirements in time for part time students was higher than the CMU achievement indicator, while that of the full time students was lower. Nevertheless, the drop out wastage ratio of both the full and part time students was lower than the CMU achievement indicator.

Students' theses related to instructor potential, the ratio of an student and graduate students' admission, and study plans. The ratio of Social Sciences and Humanity Sciences branch groups' publications were lowest because most students studied and completed independent studies. Thus student's thesis was assumed to be an added potential development factor to academic promotion of instructor. There was a high ratio of both Health Sciences and Science and Technology branch group publications. The number of associate professors and those of higher status was also at a higher level.

It is suggested from these findings that regarding the guidelines to accelerate graduate students' completion of curriculum requirements within the time based on CMU indicators was possible with improvements of potential of thesis management and other impact factors.